

Sýningastjórar: Ragna Fróða og Edda Mac
Hönnun og umbrot: Phoebe Jenkins
Ljósmyndir: María Kjartansdóttir

DULUR

Anna
Þóra
Karlsdóttir

www.annathora.is

Dulur: Anna Þóra Karlsdóttir

Þegar landnámsmenn fluttu fyrst sauðfé til Íslands fyrir ríflega eitt þúsund árum héldu vatnsheldar gærur lífsnauðsynlegum hita á fólki. Enn þann dag í dag er lögd stund á sauðfjárbúskap á Íslandi. Hann er fyrst og fremst stundaður með kjötframleiðslu í hafa en einnig eru hefðbundnar íslenskar lopapeysur þrjónaðar úr lopa sem unninn er úr ullinni. Togið myndar ysta lag ullarinnar en það er fremur gróft og fáir hafa kunnað að meta það hráefni. Anna Þóra Karlsdóttir er þó undantekning frá þeirri reglu. Hún hefur unnið með gróft tog og náð að sameina um leið list, hönnun og tísku.

Talið er að fólk hafi upphaflega slyst til að þæfa ull þegar hún var vafin um fætur þess í þeim tilgangi að vernda þá á göngu. Smátt og smátt þæfðust ullarþræðirnir saman og mynduðu eina heild. Þéttir og dempanði flókar hafa oft verið notaðir sem hljóðeinangrun. Sem dæmi má nefna stórar innsetningar eftir hollenska listamanninn Claudy Jongstra en hún hefur notað ull af Drenthe Heath fé sem er gamall og fágætur sauðfjástofn sem hún ræktar nyrst í Hollandi. Ull inniheldur prótínþræði, en það gera líka loðfeldir og silki. Anna Þóra, líkt og Jongstra, leyfir kröftugum lokkum þræðanna að njóta sín í flókanum.

Grænt votlendi Wales er ólíkt því haglendi sem er á eldfjallaeyjunni Íslandi. En hér er einnig löng hefð fyrir sauðfjárrækt og ullarframleiðslu. Íslenskir bændur eyrnamerkja sauðféð en á velskum tünnum má sjá að litríkir blettir hafa verið málaðir í ull hverrar einustu kindar. Velski listamaðurinn Paul Emmanuel, sem var nemandi við Goldsmith-háskólann á Young British Artists (YBA) tímabilinu, varð fyrir áhrifum frá þessum litríku ferfælingum og hefur málað á óunnin reyfi. Reyfi verður stift undir þungri málningu. Verk Emmanuel snúast því minna um þræði ullarinnar en þeim mun meira um liti og málningu. Sumir ullarlagðanna minna á kátbroslegar hárkollur og eru sannarlega listaverk.

Verk Önnu Þóru eru frábrugðin verkum Jongstra og Emmanuel. Á sýningunni Dulur eru verk sem mætti hvort heldur flokka sem rýmisminnsetningar eða textílverk á hvítmáluðum veggjum sýningar-salarins. Mörkin eru óljós. Verkin eru ekki unnin sem hluti af endurvakningu gamalla

vinnsluáferða, né heldur eru þau tilraun í málalísi, en Anna Þóra sýnir útsjónarsemi og fer óhefðbundna leið með efni sem oft gengur af í sauðfjárbúskap nú til dags. Flókarinnir eru ívið stærri en svo að hægt sé að kalla þá trefla en þeir falla samt vel að líkamanum án þess að vera endilega yfirlýst tiskuvara. Þeir lengstu eru þrír og hálfur metri að lengd sem ræðst af ákveðnu ferli eða eins og Anna Þóra segir sjálf: „Ullin segir til um það hvenær flókin er tilbúinn.“

Anna Þóra Karlsdóttir líkir verkum sínum við hálfgegnsæjar vatnslitamyndir þar sem mjúk litalög hleypa ljósi í gegn en þéttari flóki sé hins vegar meira í líkingu við olíumálverk. Það er erfitt að finna betri lýsingu á verkunum. Flókarinnir eru töfrandi og þéttleikinn einstaklega fjölbreyttur. Ull er fyrst og fremst textill. Liturinn kemur meira að innan en utan og sauðalitirnir í verkunum eru miklu heldur dregnir fram en faldir. Nafngiftin Dulur er lýsandi fyrir verkin. Efnid er loftkennt en togið hrindir einmitt frá sér vatni á sauðfénu. Þetta kallar fram hughrif og endurspeglast í næfurþunnu efni og gegnsæjum litum verkanna á sýningunni. Yfirskriftina má e.t.v. túlka sem léttliðandi áru; efni fegurðar og dulúðar.

Jessica Hemmings, Prófessor í handið HDK, Gautaborgarháskóla, maí 2019

Ferill listamannsins

Frá því hún lauk námi í Myndlista- og handiðaskóla Íslands og Konstfack í Stokkhólmi hefur Anna Þóra unnið að myndlist. Hún hefur fengist við myndlistakennslu á öllum skólastigum.

Um tólf ára skeið tók hún þátt í rekstri listmuna-verslunarinnar Kirsuberjatréd. Hún hefur tekið þátt í allt að fimmtíu samsýningum síðan 1975. Sýningin Dulur er tíunda einkasýning hennar.

Anna Þóra hefur tvisvar fengið starfslaun úr Launasjóði myndlistarmanna. Í fyrra skiptið í sex mánuði og í seinna skiptið í tvö ár. Hún hefur einnig dvalið á vinnustofum erlendis við listsköpun sína.

Listasafn Íslands og Listasafn Reykjavíkur eiga bæði verk eftir Önnu Þóru.

Dulur: Anna Þóra Karlsdóttir

When settlers first introduced domestic sheep to Iceland more than one thousand years ago, their woollen coats provided waterproof warmth that was crucial for human survival. Today sheep continue to be raised for meat in Iceland but with the exception of lopi, traditional knitted Icelandic sweaters, the coarse wool of the animals' outer coats are generally overlooked as a material resource. Anna Þóra Karlsdóttir is an exception. Working with the coarse outer fleece, Karlsdóttir creates textiles that defy the familiar categories of art, design or fashion.

We believe humans may have first chanced upon felt by accident when walking on wool wrapped to protect their feet. Over time friction applied to wool fibres encourages them to hook and lock into each other. The often solid, absorbent textiles created by felting are often used as sound insulation. The large-scale installations of Dutch artist Claudy Jongstra, for example, use wool sourced from rare Drenthe Heath sheep, an indigenous breed she farms in the north of the Netherlands. Along with fur and silk, wool is a protein fibre and energy visible in the tendrils of curling fleece which Karlsdóttir, like Jongstra, often leaves intact in her felting.

The wet green landscapes of Wales are a world away from Iceland's volcanic pastures – but here too exists a long history of sheep farming and wool production. Icelandic farmers differentiate their herds with a cut to the ear, but in Welsh fields sheep are marked with a blotch of bright colour on each animal's coat. Inspired by these moving colours the Welsh artist Paul Emmanuel, a student of the Young British Artists (YBA) era of Goldsmiths College, has painted unprocessed sheep fleece. Stiffened under the weight of paint, Emmanuel's works are less about fibre and more about paint. Some look like comical wigs. They are certainly art.

Karlsdóttir differs from both Jongstra and Emmanuel. The dulur series hovers between architectural installation and white cube art work. They are not the result of a specialist flock revival, commendable though that may be, nor are they experiments in painting. Instead Karlsdóttir's resourcefulness has imagined an

alternative for a material now often treated as a surplus in contemporary farming. A little longer than what we would normally associate with a scarf, these textiles remain related to the scale of the body without proclaiming themselves as fashion. The length – up to 3.5 metres – is the outcome of a process where, Karlsdóttir explains, “the wool decides” when the felting will end.

Anna Þóra Karlsdóttir compares her translucent pieces to watercolour paintings – soft layers of colour that allow light to pass through – and her more compact felting to the layering of oil paint. Her description is hard to better, capturing the extreme range of densities she conjures from felt. Wool is first and foremost a textile. Colour sits in rather than on the fibre and natural fleece colours are preserved rather than concealed. Unsurprisingly, Dulur, the Icelandic name of this latest series refuses simple translation. Rather than water, they are materials of the air from the original engineering of the outer fleece to repel water from the sheep's back to their evocation now on the gallery wall as gossamer and opaque colour. An air born aura might come close to explaining the name; cloths of beauty and mystery.

Jessica Hemmings, Professor of Crafts HDK, University of Gothenburg, May 2019

Artist resume

Anna Þóra has worked as an artist since she graduated from the Icelandic College of Arts and Crafts and the University of Arts and Design in Stockholm. She has taught art at all school levels.

During a period of twelve years she ran the art and craft shop Kirsuberjatré. She has taken part in fifty exhibitions since 1975. Dulur is her tenth solo exhibition.

Anna Þóra has twice received grants from the Icelandic art fund. The first time was for a duration of six months and the latter was for a period of two years. She has also completed art residencies abroad.

Both the National Gallery of Art and Reykjavík Art Museum have acquired works by Anna Þóra.